

Briuselis, 2025 m. vasario 12 d.
(OR. en)

6198/25

BETREG 2
AG 15
ECOFIN 145
CADREFIN 8
COMPET 69
FISC 23
UD 21
DIGIT 24
ENV 75
AGRI 51
DRS 7
MI 82
CYBER 42

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREGZ
gavimo data:	2025 m. vasario 12 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2025) 47 final
Dalykas:	KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI Paprastesnė ir greitesnė Europa. Komunikatas dėl įgyvendinimo ir supaprastinimo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2025) 47 final.

Priedama: COM(2025) 47 final

Strasbūras, 2025 02 11
COM(2025) 47 final

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

Paprastesnė ir greitesnė Europa. Komunikatas dėl įgyvendinimo ir supaprastinimo

I. ĮVADAS

Ateinančius penkerius metus Komisija vykdys Politinėse gairėse¹ nustatytą plataus užmojo programą, apimančią perspektyvią, novatorišką politiką ir padedančią išlaikyti aukštus standartus. Šiomis naujomis iniciatyvomis, kurių atspirties taškas – klestinti, įvairove pasižyminti ir teisinga Europos Sąjunga, bus siekiama užtikrinti, kad Europa taptų dar patrauklesne vieta gyventi, dirbti ir investuoti.

Kartu iš esmės palengvinsime ES žmonėms, įmonėms ir administravimo institucijoms tenkančią reglamentavimo našta. Siekdama didinti gerovę ir atsparumą, Komisija pasiūlys beprecedentį supaprastinimą, padėsiantį atverti galimybių ir paskatinti inovacijas bei augimą. Imsimės naujos iniciatyvos pagreitinti ES politikos ir teisės aktų rengimą ir juos supaprastinti bei patobulinti, taip pat užtikrinti, kad taisyklės būtų aiškesnės, lengviau suprantamos ir greičiau įgyvendinamos. Be to, stiprinsime bendradarbiavimą su visomis atitinkamomis institucijomis ir suinteresuotaisiais subjektais, kad dalydamiesi atsakomybe pasiektume geresnių rezultatų.

Nepastoviamo ir nuspėjamo šandienos pasaulyje kaip niekad svarbu didinti ES konkurencingumą. Tam būtina teisinė aplinka, kuri pačiu paprasčiausiu, greičiausiu ir efektyviausiu būdu skatintų kurti ir plėsti verslą ir apsaugotų bei įgalintų žmones. Be to, reikia labai atidžiai sekti kintančias vietas realijas ir aiškiai įsisąmoninti siekį ekonomiškai efektyviausiomis priemonėmis įgyvendinti nusistatytus ekonominius, socialinius ir aplinkosauginius tikslus.

Vienas iš galimų galingų konkurencinio pranašumo užsitikrinimo veiksnių yra aukšti standartai. Daugeliu atvejų jie padeda užtikrinti Europos produktų vertę ir kokybę, apsaugoti mūsų piliečius, skatinti inovacijas ir užtikrinti mūsų ekonomikos tvarumą ir teisingumą. Ši nauda gaunama tik jei ES taisyklės yra proporcingos, veiksmingos ir visiškai bei nuosekliai įgyvendinamos. Mūsų taisyklės taip pat turi neatsilikti nuo žmonijos bei technologijų pažangos ir atliepti pasaulinius pokyčius.

Kaip pabrėžta Draghi pranešime², tai, kad ilgainiui prisikaupė daug įvairių lygmenų taisyklių, jos tapo sudėtingesnės ir kyla sunkumų jas įgyvendinti, daro didelį poveikį Europos konkurencingumui ir varžo mūsų ekonomikos potencialą bei mūsų gerovę. Siekiant paspartinti mūsų sutartų tikslų įgyvendinimą, atėjo laikas įvertinti ir pagerinti mūsų reglamentavimo sistemos kokybę.

Tam reikia ne laipsniškų, o drąsių suderintų veiksmų. Komisija, Europos Parlamentas, Taryba, visų lygmenų valstybių narių valdžios institucijos ir suinteresuotieji subjektai turės bendromis jėgomis siekti racionalizuoti ir supaprastinti ES, nacionalines ir regionines taisykles ir veiksmingiau įgyvendinti politiką. Siekiant paskatinti reikšmingą papildomą ekonomikos augimą, taip pat būtina įveikti reglamentavimo fragmentaciją bendrojoje rinkoje.

Šiame komunikate, siekiant sukurti labiau klestinčią, mažiau nuo iškastinio kuro priklausomą ir atsparesnę ES, išdėstoma įgyvendinimo ir supaprastinimo darbotvarkės, lemsiančios greitus ir pastebimus žmonėms ir verslui svarbius teigiamus pokyčius, vizija. Pirmuosius šioje kadencijoje pateiksime 2025 m. Komisijos darbo programoje nurodytus bendruosius rinkinius. Tai bus tik pradžia. Tokias pastangas tęsime visą kadenciją ir, glaudžiai bendradarbiaudami su specialistais ir suinteresuotaisiais subjektais, sieksime atlikti generalinį visos galiojančių ES teisės aktų *acquis* testavimą.

Kad būtų pasiekta rezultatų, šiame komunikate numatomas išsamus priemonių rinkinys, nesukuriant nereikalingų procesų ar administravimo lygmenų. Vietoj to Komisija savo pastangas ir išteklius nukreips į šių priemonių taikymą, kad taisyklės taptų paprastesnės, o įgyvendinimas ekonomiškai efektyvesnis. Šis reglamentavimo ir institucinės kultūros pokytis persmelks visą mūsų organizaciją. Prie šių racionalizavimo pastangų prisidės kiekviena Komisijos tarnyba.

Komisijos požiūrį į įgyvendinimą ir supaprastinimą formuos būtinybė įvertinti praeitį, laviruoti dabartyje ir kurti ateitį. Kad būtų geriau pasiekti mūsų politikos tikslai, prireikus supaprastinsime galiojančias taisykles ir užtikrinsime, kad jos būtų geriau įgyvendinamos. Peržiūrėsime ir pritaikysime savo reglamentavimo sistemą, kad ji labiau atitiktų žmonių ir įmonių poreikius. Rengdama supaprastinimo pasiūlymus Komisija deramai atsižvelgs į geresnės teisėkūros ir teisinio tikrumo principus. Naujomis geresnio reglamentavimo ir supaprastinimo priemonėmis bus užtikrinta, kad ateityje teisės aktai būtų rengiami nuo pat pradžių atsižvelgiant į įgyvendinimo ir supaprastinimo aspektus. Visais šiais veiksmais sieksime veiksmingiau ir efektyviau įgyvendinti savo ekonominius, socialinius ir aplinkosaugos tikslus.

II. ES POLITIKOS REZULTATYVUMO UŽTIKRINIMAS

Pastaraisiais metais ES parodė ryžtą drąsiai kovoti su iššūkiais – greitai susitarė dėl įvairios plataus užmojo politikos, skirtos reaguoti į virtinę sudėtingų krizių ir įvykių. Dabar mūsų sėkmė priklauso tiek nuo veiksmingo įgyvendinimo, tiek nuo užtikrinimo, kad susikaupusi žmonėms, įmonėms ir administravimo institucijoms tenkanti našta nesužlugdytų mūsų tikslo.

Įgyvendinimas visų pirma priklauso nuo valstybių narių, nes jos ES teisę perkelia į nacionalinę teisę ir užtikrina jos vykdymą. Jis taip pat priklauso nuo to, kaip taisyklės taiko valdžios institucijos, žmonės ir įmonės. Net ir srityse, kuriose privalomos ES teisės nėra, rezultatus pasiekti tapo įmanoma tik koordinuotu darbu siekiant ES lygmeniu sutartų tikslų. Koordinuotai dirbti reikia ir siekiant užtikrinti, kad papildomi ne iš ES teisės kylantys nacionaliniai reikalavimai (vadinamasis perteklinis reglamentavimas³) nesuskaidytų bendrosios rinkos ir nesukurtų papildomos naštos žmonėms ir įmonėms. Trumpai tariant, tai – bendra atsakomybė.

Taisyklių įgyvendinimo ir bendrosios rinkos kūrimo užbaigimo trūkumai⁴ – mūsų gerovės ir konkurencingumo stabdys. Šie trūkumai taip pat gali sumenkinti ES gebėjimą siekti savo politikos tikslų ir ginti Sąjungos vertybes. Todėl žmonės ir įmonės iš ES politikos negauna visos galimos naudos, be to, įmonėms dažnai labai sunku įveikti reglamentavimo kliūtis ir atlaikyti administracinę našta⁵.

Be kitų veiksmų, būtinų siekiant platesniu mastu pakeisti reglamentavimo kultūrą, ES turi sutelkti dėmesį į mūsų taisyklių įgyvendinimo gerinimą ir ES institucijų, valstybių narių ir suinteresuotųjų subjektų jėgų vienijimą. Komisija intensyvins savo pastangas gerinti įgyvendinimą:

- a) glaudžiau bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis;
- b) investuodama į administracinius gebėjimus, skaitmenines priemones ir duomenis;
- c) veiksmingiau bendraudama su suinteresuotaisiais subjektais;
- d) imdamasi skubių ir ryžtingų vykdymo užtikrinimo veiksmų.

a) Glaudesnis bendradarbiavimas su valstybėmis narėmis

Bendradarbiavimas su valstybėmis narėmis įgyvendinant ES teisę – greičiausias būdas užtikrinti, kad būtų pasiektas ES taisyklių tikslas. Bendradarbiavimas taip pat padeda iš anksto užkirsti kelią pažeidimams. Todėl, kad ES teisė būtų įgyvendinama tinkamai ir laiku, Komisija turi aktyviau palaikyti dialogą su valstybėmis narėmis ir labiau jas remti.

Kaskart Europos Parlamentui ir Tarybai baigiant rengti svarbų teisės aktą, Komisija parengs **įgyvendinimo strategiją**⁶, kurioje bus numatyta, kaip ji padės valstybėms narėms viso įgyvendinimo proceso metu. Šioje strategijoje bus nustatyti teisiniai, administraciniai ar praktiniai teisės akto perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo sunkumai, pažangos stebėjimo tvarka, paramos (be kita ko, MVI) priemonės ir aiškūs terminai. Geras pavyzdys – neseniai pateikta strategija „Accele-RES“, padedanti valstybėms narėms pagal peržiūrėtą Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą diegti supaprastintas leidimų išdavimo procedūras⁷.

Kad Komisija galėtų parengti veiksmingas įgyvendinimo strategijas, apimančias tikslines veiksmingas paramos priemones, jai labai svarbu anksti gauti **informaciją iš valstybių narių ir suinteresuotųjų subjektų**. Greičiau visiškai perkelti direktyvas į nacionalinę teisę padės Komisijos parengti ir valstybių narių papildytini **aiškinamieji šablonai ir perkėlimo į nacionalinę teisę veiksmų gairės**. Be to, kovoti su **padariniais, kuriuos lemia ES šalyse taikomų taisyklių skirtumai**, padėtų aktyvus naujausios informacijos apie nacionalinius įpareigojimus, kurie viršija ES teisės reikalavimus, (perteklinį reglamentavimą) teikimas.

Nacionalinių valdžios institucijų partnerystei stiprinti Komisija pasitelks **ekspertų grupes** ir panašias struktūras, padėsiančias užtikrinti įgyvendinimą ir valstybėms narėms remti vienoms kitas. Savanoriškumo principu pagrįsta **Bendrosios rinkos veikimo užtikrinimo darbo grupė**, kurioje bendradarbiaudamos Komisija ir valstybės narės stengiasi šalinti rinkos kliūtis, gali tapti panašaus darbo kituose, pavyzdžiui, konkurencijos, telekomunikacijų ar energetikos, sektoriuose modeliu. Be to, nuosekliai taikyti ES teisę gali padėti ir ES reguliavimo agentūros – jos visų pirma gali padėti formuoti bendrą priežiūros kultūrą.

b) Investavimas į administracinius gebėjimus, skaitmenines priemones ir duomenis

Politikos įgyvendinimo veiksmingumas priklauso nuo to, ar yra tinkamai aprūpintos ir efektyviai veikia viešojo administravimo institucijos. Tam reikia, kad visose prie įgyvendinimo prisidedančiose administravimo institucijose būtų užtikrintas aukštas skaitmenizacijos lygis ir prieiga prie duomenų bei faktų⁸ ir kad jos turėtų reikiamų darbuotojų bei įgūdžių. ES turi įvairių įgyvendinimą, stebėseną ir vertinimą vykdyti padedančių priemonių ir programų. Pavyzdžiui, **techninės paramos priemonė** padeda valstybėms narėms, patiriant kuo mažiau naštos, stiprinti savo administracinius gebėjimus, vykdyti skaitmenizaciją bei reformas ir apskritai įgyvendinti ES prioritetus. Vykdydama **Europos administracinės erdvės („ComPact“) iniciatyvą**⁹, Komisija remia nacionalinio, regioninio ir vietos lygmenų administracinių gebėjimų stiprinimą, daugiausia dėmesio skiriant įgūdžiams ir skaitmeninei bei žaliajai pertvarkai, ir valstybės tarnautojų mainus, padedančius tarpvalstybinio mastu dalytis gerosios praktikos pavyzdžiais ir spręsti bendras problemas¹⁰. Be to, Komisijos sukurta **Vidaus rinkos informacinė sistema** sudaro palankias sąlygas skaitmeniniam tarpvalstybiniam administraciniam bendradarbiavimui įgyvendinant bendrosios rinkos taisykles.

Komisija skatins veiksmingai naudotis tokiomis priemonėmis įgyvendinant svarbią naują politiką ar teisės aktus.

c) Veiksmingesnis bendravimas su suinteresuotaisiais subjektais

Kai kurių įgyvendinimo sunkumų numatyti neįmanoma. Todėl siekdama gauti atsiliepimų apie tai, kas veikia, o kas ne, ir nustatyti, kaip būtų galima pagerinti ir palengvinti įgyvendinimą, Komisija turi reguliariai bendrauti su suinteresuotaisiais subjektais ir specialistais.

Kiekvienas Komisijos narys kasmet surengs bent du dialogus įgyvendinimo klausimais su suinteresuotaisiais subjektais. Jų tikslas bus įvertinti pažangą ir nustatyti sritis, kuriose, siekiant rezultatų, ES politikai reikia skirti dėmesio. Šie dialogai bus mezgami su pagrindinėmis ES politikos veikiamomis grupėmis, kaip antai pramonės subjektais, įskaitant MVĮ, socialiniais partneriais, regionų ir vietos valdžios institucijoms ir pilietine visuomene, ir bus siekiama užtikrinti subalansuotą atstovavimą interesams ir dalyvavimą. Dialogų rezultatai bus pristatomi metinėse vykdymo užtikrinimo ir įgyvendinimo pažangos ataskaitose. Jie padės nustatyti netinkamo įgyvendinimo, perteklinio reglamentavimo, perteklinio reikalavimų laikymosi ar fragmentacijos problemas ir supaprastinimo bei suderinimo galimybes. Šie dialogai prasidės nedelsiant – pirmasis raundas bus surengtas pirmąjį 2025 m. pusmetį.

d) Skubūs ir ryžtingi vykdymo užtikrinimo veiksmai

Jei, nepaisant pirmiau nurodytos Komisijos paramos, ES teisės įgyvendinimo ir taikymo trūkumų išliks ir toliau, intensyvuosime reikalavimų laikymosi užtikrinimo veiksmus. Nustatyti reikalavimų laikymosi problemas ir spręsti konkrečius klausimus ir toliau padės konkretiems sektoriams skirti **stebėsenos ir prevencijos mechanizmai**¹¹ bei **problemų sprendimo priemonės**¹². Greitai ištaisyti padėtį gali padėti ir **prieš pažeidimo nagrinėjimo procedūrą rengiamas dialogas**¹³.

Kai bendradarbiavimas nepadedą laiku įgyvendinti sutartų taisyklių, **būtina pradėti pažeidimų nagrinėjimo procedūras**, aiškiai nurodant priežastis, dėl kurių imtasi veiksmų. Siekdama užtikrinti taisyklių įgyvendinimą ir kovoti su bendrosios rinkos susiskaidymu bei neteisėtu pertekliniu reglamentavimu¹⁴, Komisija kaip Sutarčių sergėtoja tęs ryžtingus vykdymo užtikrinimo veiksmus. Be to, ji toliau laikysis strateginio požiūrio¹⁵, pirmenybę teikdama pažeidimams, darantiems didžiausią poveikį visuomenės ir verslo interesams.

Pradėtų pažeidimų nagrinėjimo procedūrų, iš kurių kai kurios trunka jau ilgą laiką, skaičius tebėra didelis (2025 m. pradžioje – apie 1 500 bylų¹⁶). Komisija toliau stengsis **sėkmingai užbaigti pažeidimų bylas**, kad ES teisė duotų numatytos naudos. Jei pradiniais pažeidimų nagrinėjimo procedūrų etapais ES teisės pažeidimų pašalinti nepavyks, Komisija nedvejojama **perduos bylas Europos Sąjungos Teisingumo Teismui**, kai teisiškai įmanoma, **prašydama skirti finansines sankcijas**¹⁷.

III. PAPERASTESNĖS IR GREITESNĖS EUROPOS KŪRIMAS

Žalioji ir skaitmeninė pertvarka keičia pasaulio ekonomikas bei visuomenės ir skatina intensyvią konkurenciją dėl išteklių ir inovacijų. Norint sėkmingai veikti šioje naujoje aplinkoje, reikia drąsaus požiūrio, kuris padėtų didinti konkurencingumą, be kita ko,

paprastinant savo reglamentavimo sistemą ir kartu nepakenkiant savo politikos tikslams bei aukštiesiems standartams. Taikant šį naują požiūrį, bus siekiama naikinti reglamentavimo naštos – pareigos pranešti, pasikartojančių administracinių išlaidų ir reikalavimų laikymosi išlaidų apskritai – šaltinius, kai tik bus nustatoma, kad pirminį reglamentavimo tikslą įmanoma pasiekti tinkamomis paprastesnėmis ir efektyvesnėmis priemonėmis.

Pastaraisiais metais Komisija ėmėsi administracinės naštos mažinimo veiksmų. 2023 m. kovo mėn. ji paskelbė sieksianti, nepakenkdama politikos tikslams, įmonėms ir administravimo institucijoms tenkančią atskaitomybės našlą sumažinti 25 proc.¹⁸ 2024 m. savo darbo programoje¹⁹ ji pasiūlė pirmąsias šiam tikslui siekti skirtas priemones – jų numatyta 41. Iš jų paminėtina ES muitinės reforma, kuri viena pati turėtų padėti sutaupyti 2,7 mlrd. EUR, Apskaitos direktyvoje nustatytos ribos pakoregavimas, duosiantis naudą daugiau kaip milijonui įmonių, ir bendra elektroninė darbuotojų komandiravimo deklaracijų forma²⁰.

2025 m. Komisija ėmėsi supaprastinimo veiksmų: sumažino atskaitomybės našlą bei biurokratizmą ir supaprastino leidimų gavimo procesą bei pagrindinius ateinančių penkerių metų teisės aktų prioritetus. Kiekvienas Komisijos narys sieks šių tikslų savo atsakomybės srityse, o jų pastangas koordinuos už įgyvendinimą ir supaprastinimą atsakingas Komisijos narys.

Šie pokyčiai papildo jau galiojantį principą „kiek plus, tiek minus“, kuriuo siekiama naujų teisės aktų lemiamas išlaidas atsverti mažinant našlą²¹ (paprastai tose pačiose politikos srityse²²). Šis principas visapusiškai taikomas nuo 2022 m. ir lėmė Komisijos pasiūlymus, kurie, jei juos galutinai priims teisėkūros institucijos, leis sutaupyti daug lėšų²³.

Nuodugniau mūsų taisyklių peržiūromis ir tiksliniais jų pakeitimais pagrįsta supaprastinimo iniciatyva palengvins žmonių gyvenimą ir įmonių, įskaitant 33 mln. MVĮ ir tūkstančius mažų vidutinės kapitalizacijos įmonių, veiklos sąlygas. Bendradarbiaudami su jomis, sieksime užtikrinti kuo veiksmingesnį mūsų **internetinių grįžtamosios informacijos teikimo priemonių**²⁴ naudojimą, kad sužinotume apie įgyvendinimo problemas ir supaprastinimo galimybes.

Komisija remsis Ateičiai tinkamo reglamentavimo platformos – aukšto lygio ekspertų grupės, kuri pastaraisiais metais svariai prisidėjo prie supaprastinimo pastangų²⁵, – darbu. Šios platformos nariai sutelkė ekspertines žinias iš nacionalinių administravimo institucijų, įmonių, socialinių partnerių, pilietinės visuomenės, Regionų komiteto ir Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto. Informacijos apie regionų ir vietos lygmenimis patiriamus įgyvendinimo sunkumus pateikė ir Regioninių centrų tinklas ES politikos įgyvendinimui įvertinti („RegHub“).

Įgyvendinti šią naują iniciatyvą praktikoje Komisijai padės šios **priemonės ir veiksmai**:

- a) nauji administracinės naštos mažinimo tikslai;
- b) pirmenybės teikimas naujoms supaprastinimo priemonėms;
- c) laipsniškas generalinis ES teisės aktų bazės testavimas;
- d) paprastesnis, kryptingesnis ir paveikesnis ES biudžetas;
- e) praktinės patirties kaupimas tikrinant tikrąją padėtį.

a) *Nauji administracinės naštos mažinimo tikslai*

Siekdama užtikrinti, kad ateinančiais metais būtų dedamos nuolatinės išmatuojamos pastangos, Komisija nustatė tikslus, nepakenkiant politikos siekiams, atskaitomybės našta **visoms įmonėms sumažinti bent 25 proc.**, o **MVĮ – bent 35 proc.** Tačiau atskaitomybės išlaidos sudaro tik vieną iš administracinių išlaidų pogrupių ir, remdamiesi gauta grįžtamąja informacija, manome, kad būtina laikytis labiau holistinio požiūrio. Todėl **nusistatytus naštos mažinimo tikslus Komisija taikys visoms bazinėms administracinėms išlaidoms.**

Remdamasis turimais ES ir nacionaliniais duomenimis, Eurostatas apskaičiavo, kad apytikslė bendrų pasikartojančių Europos Sąjungoje patiriamų administracinių išlaidų suma 2022 m. buvo 150 mlrd. EUR²⁶. Kad ši bazinė suma sumažėtų 25 proc., iki kadencijos pabaigos reikės **pasikartojančias administracines išlaidas sumažinti 37,5 mlrd. EUR.** 35 proc. tikslo bus siekiama specialiomis MVĮ skirtomis priemonėmis. Šio tikslo įgyvendinimo pažangą apžvelgsime metinėse vykdymo užtikrinimo ir įgyvendinimo pažangos ataskaitose – jose taip pat bus pateikiama gairių dėl būsimų supaprastinimo iniciatyvų.

Apie naštos sumažinimo 25 proc. tikslą buvo paskelbta 2023 m. kovo mėn. Nuo tada Komisija pasiūlė priemonių, kurios turėtų padėti sutaupyti apie 5 mlrd. EUR²⁷. Dabar **Europos Parlamentas ir Taryba turi** per teisėkūros derybas išlaikyti arba, kai įmanoma, padidinti Komisijos pasiūlymų teikiamas naštos mažinimo galimybes, o valstybės narės turi perkeldamos ES teisę į nacionalinę teisę arba ją taikydamos vengti perteklinio reglamentavimo.

Komisija ne tik sieks šių kiekybinių atskaitomybės išlaidų ir kitų pasikartojančių administracinių išlaidų mažinimo tikslų, bet ir toliau stengsis prasmingai mažinti kitas teisės aktų reikalavimų laikymosi išlaidas, kai tik bus nustatoma, kad politikos tikslą įmanoma pasiekti ekonomiškai efektyvesnėmis priemonėmis.

b) *Pirmenybės teikimas naujoms supaprastinimo priemonėms*

2025 m. Komisijos darbo programoje supaprastinimui skirta kaip niekad daug dėmesio. Joje numatyti keli bendrieji rinkiniai ir kiti supaprastinimo pasiūlymai, kuriais siekiama imtis veiksmų praėjusiais metais kartu su suinteresuotaisiais subjektais nustatytoje prioritetinėse srityse²⁸. **Raginame Europos Parlamentą ir Tarybą apsvarstyti galimybę šiuos dokumentus priimti skubos tvarka**, dėmesį sutelkiant tik į supaprastinimo pasiūlymus ir nesiimant persvarstyti kitų teisės aktų dalių, kad būtų greitai užtikrintas kuo didesnis aiškumas ir pagalba įmonėms. Supaprastinimo priemonės, kurioms teiktina tokia pirmenybė, bus nurodomos ir ateinančių metų darbo programose.

Bendrieji rinkiniai ir kiti per šiuos metus priimsimi **supaprastinimo pasiūlymai** padės užtikrinti, kad supaprastinimas būtų kuo didesnis, nes jais bus atsižvelgta į skirtingų teisės aktų sąveiką. Keletas iš šių pasiūlymų:

- **bendrasis tvarumo rinkinys.** Šiame pasiūlyme bus numatytas plataus masto supaprastinimas su tvariu finansavimu susijusios atskaitomybės, įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo ir tvarumo taksonomijos srityse. Juo bus užtikrintas geresnis reikalavimų ir investuotojų poreikių derėjimas, proporcingi terminai, nuo investicijų į mažesnes persitvarkančias įmones neatgrasantys finansiniai rodikliai ir skirtingų įmonių veiklos mastui proporcingos pareigos. Visų pirma bus užkirstas kelias grandininiam poveikiui, kad tiekimo grandinėse veikiančioms mažesnėms įmonėms praktikoje nebūtų

taikomi pertekliniai teisės aktų leidėjų ketinimų neatitinkantys atskaitomybės reikalavimai. Mažesnių importuotojų, ypač MVĮ ir valdžios institucijų labai bus sumažinti su pasienio anglies dioksido korekcinio mechanizmu susiję reikalavimai;

- ***bendrasis investavimo supaprastinimo rinkinys.*** Šiuo dokumentų rinkiniu bus, be kita ko, palengvintas programos „InvestEU“ bei Europos strateginių investicijų fondo veiklos įgyvendinimas ir supaprastinta atskaitomybė;
- ***bendrasis rinkinys, susijęs su, be kita ko, mažomis vidutinės kapitalizacijos įmonėmis ir reikalavimų teikti popierinius dokumentus panaikinimu.*** Šiuo bendruoju rinkiniu bus užtikrinta, kad būtų pritaikyti ir reikalavimai, taikomi mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms, o iš gaminius reglamentuojančių teisės aktų bus pašalinti neefektyvūs prašymai naudoti popierinę formą;
- ***skaitmeninio sektoriaus dokumentų rinkinys.*** Peržiūrėjus Kibernetinio saugumo aktą ir supaprastinus kibernetinio saugumo teisės aktus bus užtikrintos paprastesnės ir lankstesnės priemonės, palengvinančios daugiataikslį duomenų teikimą, padedantį išvengti dubliavimosi. Tai bus dalis per pirmuosius kadencijos metus atliksimo platesnio vertinimo, kuriuo bus siekiama nustatyti, ar išplėsta skaitmeninio sektoriaus *acquis*²⁹ tinkamai atsižvelgiama į įmonių, pavyzdžiui, MVĮ ir mažų vidutinės kapitalizacijos įmonių, poreikius ir patiriamus sunkumus, taigi nebus apsiribojama vien būtinomis gairėmis ir standartais, palengvinančiais reikalavimų laikymąsi. Be kita ko, siekiant užtikrinti paprastą, aiškia ir nuoseklią teisinę sistemą, leidžiančią įmonėms ir administravimo institucijoms sklandžiai dalytis dideliais duomenų kiekiais ir kartu išlaikyti aukštus privatumo bei saugumo standartus, bus pateikta Europos duomenų sąjungos strategija, kurioje bus aptartos galiojančios duomenų taisyklės;
- ***bendros žemės ūkio politikos supaprastinimas.*** Šiuo dokumentų rinkiniu, be kita ko, išnaudojant skaitmenizacijos potencialą, bus šalinamos priežastys, dėl kurių valdymo, stebėsenos ir atskaitomybės srityse yra apsunkinami ir pernelyg didelę administracinę naštą patiria ūkininkai ir nacionalinės administravimo institucijos.

Be šių pasiūlymų, darbo programoje numatyta ir kitų teisės aktų supaprastinimo iniciatyvų, kuriomis bus **supaprastintas leidimų išdavimas, įgaliojimų suteikimas ir atskaitomybės reikalavimai**. Pavyzdžiui, ***Spartesnio pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo aktu*** bus užtikrinta, kad leidimai būtų sparčiau išduodami ir kituose persitvarkančiuose sektoriuose, o atlikus tikslinę chemines medžiagas reglamentuojančių taisyklių (***REACH***) peržiūrą bus supaprastintos chemijos pramonei taikomos taisyklės, nesumenkinant saugos ir sveikatos bei aplinkos apsaugos.

Prie supaprastinimo ir įgyvendinimo visose politikos srityse prisidės skaitmeninės iniciatyvos³⁰. Remdamiesi skaitmeninės dėklės iniciatyva, sukursime **Europos verslo dėklę**, leisiančią įmonėms vienoje vietoje patogiai atlikti veiksmus, susijusius su nacionaliniais, tarpvalstybiniais ir ES reglamentavimo reikalavimais, pranešimais ir reikalavimų laikymosi procesais.

Be to, bus svarstomi ir kiti supaprastinimo pasiūlymai, įskaitant galimą gynybos srities bendrąjį rinkinį, kurie padėtų pasiekti baltojoje knygoje išdėstytus investavimo tikslus ir sudarytų sąlygas klestėti novatoriškoms įmonėms.

Nors pasiūlymų visiškai panaikinti galiojančius teisės aktus arba atsiimti dar nepriimtus pasiūlymus motyvai gali būti ir kiti (tam tikrų taisyklių pasenimas, nepakankama politinė pažanga svarstant seniai pateiktus pasiūlymus), dažnai net ir šiais atvejais įtakos gali turėti supaprastinimo ir ekonominio efektyvumo sumetimai.

c) Laipsniškas generalinis ES teisės aktų bazės testavimas

Darbo programoje taip pat pateikiamas pirmasis **atskirų teisės aktų arba ištisu politikos sričių vertinimū (tinkamumo patikrū)**, kuriais bus pradėtas generalinio ES teisės aktū bazės testavimo procesas, sąrašas. Atliekant šiuos vertinimus bus kritiškai išnagrinėjamas supaprastinimo potencialas ir susitelkiama į siekį rasti galimybiū mažinti išlaidas ir konsoliduoti taisykles, visū pirma atsižvelgiant į MVĮ patiriamus sunkumus. Vertinimū rezultatais bus remiamasi rengiant paskesnius supaprastinimo dokumentū rinkinius, taip sukuriant teigiamą ciklą.

Generalinis testavimas bus **nuolatinis** ES teisės aktū tikrinimo **procesas**. Galutinis jo tikslas – peržiūrėti visą ES *acquis* siekiant nustatyti bendrą jos poveikį ir galimą nenuoseklumą ir ją supaprastinti, kartu užtikrinant, kad jos politikos tikslai būtų įgyvendinami efektyviau. Generalinį teisės aktū testavimą savo atsakomybės srityse užtikrins kiekvienas Komisijos narys, o jiems vadovaus už įgyvendinimą ir supaprastinimą atsakingas Komisijos narys. Remiantis šio proceso rezultatais, Komisijos darbo programoje kasmet bus numatoma **konkrečių supaprastinimo priemoniū**.

d) Paprastesnis, kryptingesnis ir paveikesnis ES biudžetas

Supaprastinimas taip pat labai svarbus siekiant **įveikti dabartinę ES finansinės aplinkos fragmentaciją ir sumažinti** visiems suinteresuotiesiems subjektams tenkančią **administracinę našta**, kad ES lėšos būtų panaudojamos laiku ir veiksmingai. Kaip nurodyta komunikate „Pasirengimas kitai daugiametei finansinei programai“³¹, Komisija 2025 m. pateiks pasiūlymą dėl paprastesnio, kryptingesnio ir kintančius poreikius labiau atliepiančio ilgalaikio biudžeto, padedančio įgyvendinti ES prioritetus ir kartu užtikrinti, kad subjektams būtų lengviau gauti ES finansavimą ir kad to finansavimo poveikis būtų kuo didesnis. Be to, bus sumažintas įgyvendinimo institucijų apsunkinimas, kartu išlaikant griežtas Sąjungos finansinių interesū apsaugos priemones. Rengiant šį pasiūlymą bus remiamasi dabartiniu programavimo laikotarpiu įgyta patirtimi, **plataus masto konsultacijomis** su politikos atstovais, institucijomis ir suinteresuotaisiais subjektais ir aktyvia bendravimo su piliečiais veikla.

e) Praktinės patirties kaupimas tikrinant tikrąją padėtį

Komisija **bendraus su įvairiū sričių įmoniū, visū pirma MVĮ ir mažū vidutinės kapitalizacijos įmoniū**, specialistais, kad sužinotū apie jų praktinę patirtį ir apie ES teisės poveikį jų veiklai. Šis keitimasis informacija techniniu lygmeniu padės nustatyti ir spręsti praktinius klausimus, susijusius su, pavyzdžiui, įgaliojimū suteikimu, leidimū išdavimu, kontrole ar reikalavimū laikymusi.

Siekiant sužinoti apie kylančias kliūtis ar teigiamą patirtį ir nustatyti, kiek jas lemia ES taisyklės ir jų įgyvendinimas bei perkėlimas į nacionalinę teisę, bus atliekamos tikrosios

padėties patikros. Jos padės **patikrinti, ar prielaidos, kuriomis grindžiami ES teisės aktai, yra teisingos ir duoda laukiamos naudos**. Jos taip pat padės įvertinti, ar planuojamos supaprastinimo priemonės leistų sutaupyti lėšų ir ar jos yra tinkamos ir realistiškos.

Tikrosios padėties patikrų rezultatais bus remiamasi atliekant generalinį galiojančių teisės aktų testavimą (įskaitant vertinimus ir tinkamumo patikras) ir rengiant būsimus supaprastinimo pasiūlymus.

IV. NAUJŲ TAISYKLIŲ RENGIMO TOBULINIMAS

Svarbu ne tik supaprastinti galiojančias taisykles, bet ir užtikrinti, kad nauji teisės aktai būtų paprasti, lengvai suprantami ir įgyvendinami, aiškiai suformuluoti ir nedviprasmiški. Į įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo klausimus turi būti atsižvelgta jau tada, kai Komisija rengia savo pasiūlymus, (kaip nustatyta Geresnio reglamentavimo gairėse ir priemonių rinkinyje³²), taip pat viso teisėkūros proceso metu.

ES gali kliautis savo geresnio reglamentavimo metodu, kuris, įskaitant konsultacijas, vertinimus ir poveikio vertinimus, yra pripažintas vienu geriausių EBPO³³. Naudos duoda ir Reglamentavimo patikros valdybos, užtikrinančios aukštą faktų, kuriais grindžiami pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kokybę, darbas.

Nepaisant to, dauguma įmonių, ypač MVĮ, reglamentavimo reikalavimus ir bendrą jų poveikį laiko didžiausiu verslo steigimo ir plėtojimo Europos Sąjungoje sunkumu. Todėl būtina nuodugniau nagrinėti numatomų naujų teisės aktų poveikį konkurencingumui, MVĮ, startuoliams ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms. Be to, Europos Parlamentas ir Taryba turėtų atidžiau apsvarstyti pakeitimų, kuriuos jie daro teisėkūros proceso metu, poveikį. Reikės kruopščiau tikrinti ir į teisės aktus įtraukiamas įgaliojimų nuostatas, o vėliau – atitinkamus deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus.

Siekiant spręsti šiuos uždavinius, reikia į teisėkūros procesą pažvelgti naujai ir jį papildyti šiais elementais:

- a) nuodugnesnėmis poveikio MVĮ ir konkurencingumo patikromis;
- b) deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų bei susijusių įgaliojimų tikrinimu;
- c) pažangaus ir skaitmenizuoto įgyvendinimo numatymu rengiant ES teisės aktus;
- d) paprasta reikšmingų pakeitimų poveikio vertinimo metodika.

a) Nuodugnesnės poveikio MVĮ ir konkurencingumo patikros

Bus sistemingai atliekamos nuodugnesnės visų ketinamų priimti teisės aktų, kurių padarinius, kaip numatoma, pajus įmonės (ypač mažosios), poveikio MVĮ ir konkurencingumo patikros, kurių tikslas – atidžiau išnagrinėti tokį poveikį. Atliekant konkurencingumo patikrą atsižvelgiama į keturis pagrindinius aspektus: sąnaudų ir kainų konkurencingumą, tarptautinį konkurencingumą, gebėjimą diegti inovacijas ir poveikį MVĮ konkurencingumui. Šios patikros bus **labiau sutelktos į konkrečius sektorius**. Per jas bus vertinama sektoriuose, kuriems konkretus pasiūlymas darys didžiausią poveikį, veikiančių ES įmonių konkurencinė padėtis – tam bus naudojami **konkurencinę paveiksimų ES įmonių padėtį** perteikiantys rodikliai ir kokybinė informacija. Tai padės geriau suprasti bendrą poveikį tam tikriems sektoriams, pavyzdžiui, tiems, kurie Draghi pranešime nurodyti kaip labai svarbūs Europos

konkurencingumui. Jei bus nustatyta konkurencingumo problemų, Komisija apsvarstys, kokios **poveikio švelninimo priemonės** būtų tinkamiausios.

Komisija imsis tolesnių veiksmų atsižvelgdama į Ateičiai tinkamo reglamentavimo platformos nuomonėje pateiktas rekomendacijas, kaip būtų galima atnaujinti poveikio MVI tyrimą³⁴. Atitinkamų teisės aktų poveikio vertinimo ataskaitose bus **aiškiau nurodomas poveikis MVI ir numatoma rėmimo bei poveikio švelninimo priemonių**, kad Komisijos narių kolegija ir teisėkūros institucijos gautų kokybiškesnę informaciją. Be to, bus nuodugniau išnagrinėjamas netiesioginis teisės aktų poveikis MVI. Visi vertinimai ir tinkamumo patikros taip pat apims specialią **politikos efektyvumo ir veiksmingumo MVI atžvilgiu analizę**.

b) Deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų bei susijusių įgaliojimų tikrinimas

Komisija kasmet priima **daug** Europos Parlamento ir Tarybos priimtais teisės aktais pavestų parengti **deleguotųjų³⁵ ir įgyvendinimo³⁶ aktų**. Daugelis šių aktų yra techninio pobūdžio ir daro nedidelį poveikį, jau išnagrinėtą siūlant pagrindinį teisės aktą, todėl specialaus jų poveikio vertinimo atlikti nereikia.

Tačiau **tada, kai Komisija turės rinktis iš kelių galimų politikos priemonių ir bus numatomas didelis poveikis, neįvertintas Komisijai rengiant pasiūlymą dėl pagrindinio teisės akto, turės būti atliekamas deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų poveikio vertinimas³⁷**. Net jei politikos pasirinkimo variantų nebus, tačiau bus numatomas didelis poveikis, Komisija pateiks sąnaudų arba jų mažinimo analizę. Kai aktualu, ypatingas dėmesys bus skiriamas poveikiui MVI.

Teisėkūros proceso metu Komisija atidžiai apsvarstys teisėkūros institucijų jai siūlomų suteikti **įgaliojimų** priimti deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus **poveikį**, kad tų aktų pernelyg nedaugėtų ir būtų išvengta nereikalingo apsunkinimo ir išlaidų.

c) Pažangaus ir skaitmenizuoto įgyvendinimo numatymas rengiant ES teisės aktus

Iniciatyvų turinys turi būti kokybiškas, lengvai suprantamas, nedviprasmiškas ir pakankamai aiškus, kad jį būtų galima vienareikšmiškai išversti į visas oficialiąsias Sąjungos kalbas. Be to, rengiant iniciatyvas reikia apgalvoti faktinį jų įgyvendinimą.

Būsimas įgyvendinimo problemas lengviausia nustatyti ankstyvu etapu užmezgus dialogą ir bendradarbiavimą su valstybėmis narėmis, regionų ir vietos valdžios institucijomis, socialiniais partneriais ir kitais suinteresuotaisiais subjektais. Siekiant šio tikslo, **per konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais ir poveikio vertinimus**, kai aktualu, **bus aptariami ir teisiniai bei praktiniai įgyvendinimo aspektai**.

Komisija rengs **skaitmeniniam amžiui tinkamą politiką**, t. y. užtikrins, kad nuo pat pradžių būtų atsižvelgiama į skaitmeninius aspektus³⁸, ir naudosis tokias novatoriškas priemones kaip **apribota bandomoji reglamentavimo aplinka**, leidžianti išbandyti galimas politikos priemones su Europos verslo baze³⁹. Taip pat didinsime viešojo administravimo institucijų **tarpvaldybinį sąveikumą⁴⁰** ir plėsime tokių **e. platformų** kaip bendrieji skaitmeniniai vartai⁴¹ naudojimo bei **kartotinio esamų duomenų naudojimo** (be kita ko, formoms automatiškai užpildyti) su esamais ar būsimais atitiktis reikalavimais susijusiems tikslams⁴² mastą.

Siekdami mažinti atskaitomybės našta ir reikalavimų laikymosi išlaidas, bendradarbiaudami su nacionalinėmis, regionų ir vietos valdžios institucijomis bei atitinkamomis ES agentūromis, dar labiau įtvirtinsime **principą „standartiškai skaitmeninis“ ir vienkartinio duomenų pateikimo principą.**

d) Paprasta reikšmingų pakeitimų poveikio vertinimo metodika

Komisija teisėkūros institucijoms pateiks pasiūlymų dėl paprastos jų daromų reikšmingų pakeitimų poveikio vertinimo metodikos, kad būtų galima **išbandyti, ar tokius vertinimus įmanoma atlikti** nepagrįstai neužvilkinant teisėkūros proceso, **ir tai pademonstruoti.** Taikant šią metodiką, kuri, kiek įmanoma, būtų pagrįsta esamomis priemonėmis bei modeliais ir turimais duomenimis, būtų galima įvertinti administracinius reikšmingų pakeitimų kaštus ir gauti daugiau informacijos apie kitus kaštus. Šiuos pasiūlymus konsultacijoms su teisėkūros institucijomis Komisija pateiks 2025 m. antrąjį ketvirtį.

V. TOLESNI VEIKSMAI: PARTNERYSTĖ IR BENDRA ATSAKOMYBĖ

Šiame komunikate Komisija išdėstė plataus užmojo supaprastinimo ir įgyvendinimo darbotvarkę, kuria siekiama užtikrinti, kad ES būtų konkurencingesnė, atsparesnė, labiau klestėtų ir geriau įgyvendintų politiką. Šiems tikslams pasiekti reikės tvirto visų kitų institucijų ir suinteresuotųjų subjektų, įskaitant visų pirma Europos Parlamentą ir Tarybą, įsipareigojimo.

Siekiant paversti užmojus konkrečiais veiksmais, labai svarbios partnerės bus ir nacionalinės, regionų ir vietos valdžios institucijos – jos nustatys supaprastinimo galimybes, siūlys suinteresuotuosius subjektus, kviestinus dalyvauti naujojoje konsultacijų veikloje (dialoguose įgyvendinimo klausimais ir tikrosios padėties patikrose), ir didins supaprastinimo priemonių skaičių diegdamos jas visuose valdymo lygmenyse.

Savo darbe vadovaudamasi partnerystės ir bendradarbiavimo principais Komisija:

- a) reguliariai teiks pažangos ataskaitas ir užtikrins skaidrumą bei atskaitomybę;
- b) bendradarbiaus su teisėkūros institucijomis siekdama kurti paprastesnes ir veiksmingesnes ES taisykles.

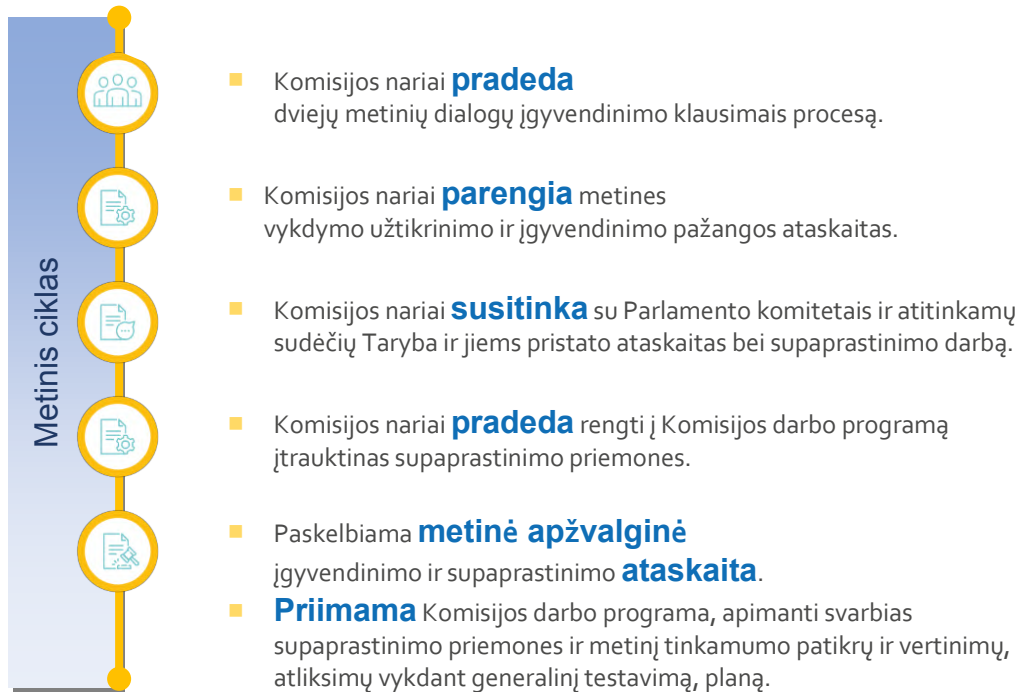
a) Reguliarus pažangos ataskaitų teikimas ir skaidrumo bei atskaitomybės užtikrinimas

Komisija reguliariai praneš apie padarytą pažangą. Kiekvienas Komisijos narys atitinkamam Parlamento komitetui ir atitinkamos sudėties Tarybai teiks **metinę** jo atsakomybės srityje padarytos **įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo pažangos ataskaitą.** Šiose ataskaitose bus pristatoma pažanga, susijusi su pagrindiniais politikos tikslais, taip pat su vykdymo užtikrinimo veiksmais, įgyvendinimu ir rėmimo bei supaprastinimo priemonėmis. Ataskaitose taip pat bus apžvelgiami dialogai su suinteresuotaisiais subjektais (įskaitant dialogus įgyvendinimo klausimais), generalinis testavimas ir tikrosios padėties patikros. Jose bus nurodomos ir papildomos priemonės, kurių gali prireikti.

Komisija teiks **apžvalginę ataskaitą,** kuria bus skatinama atskaitomybė ir tolesni susiję veiksmai metiniame įgyvendinimo ir supaprastinimo cikle. Be to, Komisija savo svetainėje **Europa** teiks naudotojams pritaikytą informaciją tokiomis temomis kaip pažanga, susijusi su naštos mažinimo tikslais, vykdymo užtikrinimo veiksmais ir ES teisės įgyvendinimu

nacionaliniu lygmeniu, įskaitant interaktyvius žemėlapius ir individualiai pritaikomas diagramas.

Metinis įgyvendinimo ir supaprastinimo ciklas

b) Bendradarbiavimas su teisėkūros institucijomis siekiant kurti paprastesnes ir veiksmingesnes ES taisykles

Labai svarbus vaidmuo kuriant paprastas ir veiksmingas taisykles, dėl kurių žmonės ir įmonės patirtų kuo mažiau administracinių išlaidų, tenka **Europos Parlamentui ir Tarybai**.

2016 m. abi institucijos įsipareigojo laikytis principo, kurio esmė – kai aktualu, **vertinti savo daromų esminių pakeitimų poveikį**⁴³. Tokie pakeitimai gali apimti pakeitimus, dėl kurių didėja išlaidos, kyla papildomo neigiamo poveikio rizika arba gerokai sumažėja Komisijos pasiūlymo teikiamos supaprastinimo galimybės. Tačiau Europos Parlamentas ir Taryba to praktiškai nedaro.

Todėl Komisija ragina Europos Parlamentą ir Tarybą **nustatyti būtinus procesus ir skirti tam reikiamų išteklių**⁴⁴. Nors išsamaus pakeitimų poveikio vertinimo dėl trumpo derybų laikotarpio atlikti neįmanoma, kiekviena institucija turėtų pajėgti, **taikydama** pirmiau minėtą **paprastą metodiką, įvertinti tų pakeitimų kaštus**.

Tinkamas įgyvendinimas ir supaprastinimas reikalauja bendrų visų ES institucijų pastangų viso teisėkūros proceso metu. Todėl, kad supaprastinimas greitai duotų naudos, teisėkūros institucijos turėtų aiškiai nustatyti ir pripažinti supaprastinimo priemones, kad į jas būtų galima **susitelkti pirmumo tvarka**.

Komisija yra pasirengusi šiuo tikslu glaudžiai bendradarbiauti su Parlamentu ir Taryba, be kita ko, **atnaujinti Tarpinstitucinį susitarimą dėl geresnės teisėkūros** siekiant paaiškinti, kaip geriausia įgyvendinti minėtus tikslus.

¹ 2024–2029 m. politinės gairės | Europos Komisija.

² 2024 m. Mario Draghi pranešimas dėl Europos konkurencingumo ateities – https://commission.europa.eu/topics/strengthening-european-competitiveness/eu-competitiveness-looking-ahead_lt.

³ Perteklinis reglamentavimas – ES teisės įgyvendinimo kontekste plačiai vartojamas terminas, reiškiantis papildomus nacionalinius įpareigojimus, viršijančius ES reikalavimus. Praktiškai šiuo terminu įvardijamas papildomų reikalavimų ir administracinės naštos (normų, gairių ir procedūrų) sukūrimas, kenkiantis politikos tikslams, kuriuos tikimasi pasiekti ES teisės aktais.

⁴ 2024 m. Enrico Lettos pranešimas dėl bendrosios rinkos ateities – <https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf>.

⁵ Draghi pranešimas.

⁶ Žr. Geresnio reglamentavimo gaires, SWD(2021) 0305 *final*, ir Geresnio reglamentavimo priemonių rinkinio 38 priemonę.

⁷ Įdiegti supaprastintas leidimų išdavimo procedūras labai svarbu siekiant 2030 metams nusistatytų su atsinaujinančiųjų išteklių energija susijusių tikslų. Šį darbą Komisija remia palaikydama struktūrinius dialogus ir rengdama dvišalius posėdžius su valstybėmis narėmis. Per juos aptariami direktyvos, visų pirma leidimų išdavimo nuostatų, perkėlimo į nacionalinę teisę planai. https://energy.ec.europa.eu/news/commission-adopts-guidance-eu-countries-implementing-revised-directiv-es-renewable-energy-and-energy-2024-09-02_en.

⁸ Žr. pastarojo meto techninės paramos priemonės projektą „Faktais grindžiamo politikos formavimo gebėjimų stiprinimas popandeminės Europos valdymo ir viešojo administravimo sektoriuose“.

⁹ Europos Komisija. *Europos administracinės erdvės stiprinimas (inicijatyva „ComPact“)*, COM(2023) 667 *final*.

¹⁰ Viešojo administravimo institucijų bendradarbiavimo ir mainų programa (PACE) palengvina mainus, susijusius su tokiais klausimais kaip viešojo administravimo profesionalumo bei administravimo veiksmingumo didinimas ir žaliasis bei skaitmeninis viešasis administravimas.

¹¹ Pavyzdžiui, Bendrosios rinkos skaidrumo direktyva ir Proporcingumo patikros direktyva, skirtos užtikrinti, kad nebūtų kuriami nauji barjerai ir kliūtys, taip pat bendrosios rinkos rezultatų suvestinė, per Europos semestrą teikiamos konkrečių šalių ataskaitos, nacionaliniai energetikos ir klimato srities veiksmų planai, pažangos klimato politikos veiksmų srityje ataskaita, aplinkos nuostatų įgyvendinimo peržiūra ir nacionaliniai žuvininkystės srities veiksmų planai.

¹² Tokios priemonės kaip [SOLVIT](#), [FIN-NET](#) ir „Your Europe“ įgalina žmones ir įmones visapusiškai naudotis savo teisėmis bendrojoje rinkoje. Šios priemonės padeda gauti aiškios informacijos bei su konkrečiomis problemomis susijusią pagalbą ir spręsti problemas.

¹³ Šio dialogo, vadinamo „EU Pilot“ dialogu, sėkmės rodiklis 2024 m. buvo 75 proc. Toks dialogas pasitelkiamas, kai tikėtina, kad juo reikalavimų laikymasis bus užtikrintas greičiau nei vykdant oficialią pažeidimo nagrinėjimo procedūrą.

¹⁴ Pavyzdžiui, kai ES teisės aktais yra nustatytos visiškai suderintos taisyklės. Be to, siekdama užtikrinti vienodas sąlygas visoje bendrojoje rinkoje, Komisija gali dažniau siūlyti visiškai suderinti sričių, kuriose tai įmanoma, taisykles (Europos Komisija. *ES konkurencingumo kelrodis*, COM(2025) 30 *final*).

¹⁵ Europos Komisija. *ES teisė. Geresnis taikymas – geresni rezultatai* (C(2016) 8600) ir *Užtikrinti ES teisės aktų vykdymą, kad Europa būtų naudinga* (COM(2022) 518 *final*).

¹⁶ Daugiau kaip 900 iš šių bylų yra susijusios su nevisišku arba netinkamu direktyvų perkėlimu į nacionalinę teisę.

¹⁷ Komisija metodiškai prašo Teismo skirti finansines sankcijas – vienkartinės ir už kiekvieną dieną mokamas baudas – tais atvejais, kai valstybė narė nesiima priemonių, būtinų ankstesniam Teismo sprendimui, kuriuo konstatuotas ES teisės pažeidimas, įvykdyti (SESV 260 straipsnio 2 dalis), ir kai ji nepraneša apie priemones, kuriomis į nacionalinę teisę perkeliama pagal teisėkūros procedūrą priimta direktyva (SESV 260 straipsnio 3 dalis). 2023 ir 2024 m. Komisija Teisingumo Teismui perdavė 134 pažeidimų bylas, iš kurių 55-iose ji paprašė skirti finansines sankcijas.

¹⁸ Europos Komisija. *Ilgalaikis ES konkurencingumas. Perspektyvos po 2030 m.*, COM(2023) 168 *final*.

¹⁹ 2024 m. Europos Komisijos darbo programos *Padarykime šiandien ir pasirenkime rytojui* II priedas, COM(2023) 638 *final*.

-
- ²⁰ 2024 m. Komisija pateikė pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo sukuriama daugiakalbė viešoji sąsaja su savanoriška standartine darbuotojų komandiravimo deklaracijos forma. Apskaičiuota, kad naudojant standartinę formą komandiravimo deklaracijai užpildyti reikia vidutiniškai maždaug 73 proc. mažiau laiko, palyginti su dabartiniu tam reikalingo laiko ES vidurkiu. Tai padidins komandiravimo skaidrumą ir taip leis geriau apsaugoti darbuotojus, taip pat padės valstybėms narėms atlikti veiksmingus tikslinius patikrinimus.
- ²¹ Tai apima pasikartojančias ir metines vienkartinės išlaidas.
- ²² Europos Komisija. *Geresnis reglamentavimas: bendromis jėgomis renkime geresnius teisės aktus*, COM(2021) 219 *final*.
- ²³ Apskaičiuotos tokios dėl Komisijos priimtų iniciatyvų galimų sutaupyti lėšų sumos: 2022 m. – 7,3 mlrd. EUR, 2023 m. – 6,3 mlrd. EUR, 2024 m. – 260 mln. EUR (šie metai buvo pereinamieji – ankstesnės Komisijos kadencijos pabaigos – metai, kuriais teisėkūros veikla buvo ne tokia aktyvi). Tačiau kai kurios iš šių priemonių dar nepriimtos, o kai kurių pasiūlytų teisės aktų teiktas lėšų sutaupymo galimybes sumažino jų pakeitimai.
- ²⁴ Su teisinėmis arba administracinėmis kliūtimis valstybėje narėje susiduriančios įmonės gali apie jas pranešti tinklalapyje <https://fosmo.youreurope.europa.eu/>, o verslo asociacijos ar kitos kelias įmones apimančios organizacijos apie kliūtis gali pranešti adresu grow-single-digital-gateway@ec.europa.eu. Prieš tai jos gali naudodamosi tinklalapiu <https://asf.youreurope.europa.eu/> gauti individualią pagalbą ir patarimų.
- ²⁵ Per savo ketverių metų kadenciją platforma parengė 41 nuomonę ir pateikė 260 konkrečių pasiūlymų. Šiomis ekspertinėmis žiniomis pasiremta rengiant keletą pavyzdinių Komisijos iniciatyvų, įskaitant dokumentų rinkinį „PVM skaitmeniniame amžiuje“, Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamentą, Gigabitinės infrastruktūros aktą, Europos sąveikumo aktą, Bankų sąjungos dokumentų rinkinį ir Įtraukimo į sąrašus aktą.
- ²⁶ Skaičiavimai atlikti laikantis pragmatinio požiūrio, remiantis ankstesniu darbu ir atsižvelgiant į Aukšto lygio darbo grupės administracinei naštai mažinti 2012 m. pateiktus naštos įverčius bei kai kuriose valstybėse narėse, kurių duomenys turimi, užfiksuotas naštos kitimo 2012–2022 m. tendencijas.
- ²⁷ Šios priemonės apima 41-ą kartu su 2024 m. Komisijos darbo programa priimtą iniciatyvą ir paskesnius Komisijos pasiūlymus, kaip antai žemės ūkio politikos supaprastinimo dokumentų rinkinį. Galima sutaupyti suma apskaičiuota taikant ES standartinį sąnaudų modelį.
- ²⁸ Su atskaitomybės reikalavimų racionalizavimu susijusių grįžtamąją informaciją suinteresuotieji subjektai galėjo teikti iki 2023 m. gruodžio mėn. Maždaug 200-ų respondentų pateiktas nuomones papildė tikslinės diskusijos su asociacijomis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, kaip antai praktiniai seminarai, kuriuose dalyvavo pramonės atstovai (įskaitant MVĮ).
- ²⁹ Skaitmeninio sektoriaus *acquis* apima, be kita ko, Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą, Duomenų valdymo aktą, Duomenų aktą, Kibernetinio saugumo aktą, Kibernetinio atsparumo aktą, Europos lustų aktą ir Dirbtinio intelekto aktą.
- ³⁰ Taip pat žr. IV skyriaus c skirsnį „Pažangaus ir skaitmenizuoto įgyvendinimo numatymas rengiant ES teisės aktus“.
- ³¹ COM(2025) 46 *final*.
- ³² https://commission.europa.eu/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation/better-regulation-guidelines-and-toolbox_lt.
- ³³ Remiantis 2021 m. EBPO reglamentavimo politikos apžvalga | EBPO. Dėl minėtų naujų elementų – dialogų įgyvendinimo klausimais ir tikrosios padėties patikrų – pagerės ir konsultacijų procesas.
- ³⁴ *Final opinion SME_test.pdf* (europa.eu). Dabartinis poveikio MVĮ tyrimas yra numatytas 23 priemonėje. Reikėtų apsvarstyti ir galimą poveikį mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms, jei tik tokį poveikį įmanoma atskirti.
- ³⁵ Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 290 straipsnyje nustatyta, kad deleguotaisiais aktais gali būti papildomos ar iš dalies pakeičiamos neesminės teisėkūros procedūra priimto akto nuostatos, jei tik tuo aktu buvo suteikti tokie įgaliojimai.
- ³⁶ Tais atvejais, kai būtina užtikrinti vienodas teisiškai privalomų Sąjungos aktų įgyvendinimo sąlygas, jais Komisijai pagal SESV 291 straipsnį suteikiami įgyvendinimo įgaliojimai.
- ³⁷ Žr. [Geresnio reglamentavimo priemonių rinkinio](#) 42 priemonę.
- ³⁸ Įgyvendindama skaitmeniniam amžiui tinkamo politikos formavimo sistemą, Komisija parengė naują prie jos pasiūlymų pridėtiną teisės akto pasiūlymo finansinio poveikio ir skaitmeninių aspektų pažymą. Skaitmeninei plotmei skirtas skyrius, kuriame pateikiama esminė informacija apie pasiūlymų skaitmeninius aspektus, atstoja Komisijos sąveikumo vertinimo ataskaitą, kurią privaloma rengti pagal Europos sąveikumo aktą. Šis skyrius padeda užtikrinti, kad rengdama pasiūlymus Komisija nuodugniai įvertintų su skaitmenine plotme susijusias pasekmes, kad pasiūlymai būtų tinkami skaitmeniniam amžiui.
- ³⁹ Kaip numatyta, pavyzdžiui, ES dirbtinio intelekto akte.

-
- ⁴⁰ Europos sąveikumo sprendimai (pateikiami Europos sąveikumo portale) suteiks viešojo administravimo institucijoms galimybę kurti tarpusavyje susietas skaitmenines viešąsias paslaugas ir taip sudarys palankesnes sąlygas duomenims laisvai judėti tarp valstybių.
- ⁴¹ Bendraisiais skaitmeniniais vartais užtikrinama lengvesnė internetinė prieiga prie informacijos, administracinių procedūrų ir pagalbos paslaugų, kurių ES piliečiams ir įmonėms gali prireikti kitoje valstybėje narėje.
- ⁴² Be kita ko, galima naudoti turimus palydovų duomenis. ES palydovai gali ekonomiškai efektyviai nuotoliniu būdu teikti patikimus ir palyginamus beveik tikrąlaikius reikalingus duomenis ir prognozes.
- ⁴³ Žr. [Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros](#) 15 dalį: „Europos Parlamentas ir Taryba atliks poveikio vertinimus, susijusius su jų padarytais esminiais Komisijos pasiūlymo pakeitimais, kai, jų nuomone, tai yra tikslinga ir būtina teisėkūros procesui. Europos Parlamentas ir Taryba savo tolesniame darbe paprastai remsis Komisijos poveikio vertinimu kaip atskaitos tašku. Terminu „esminis“ pakeitimas apibrėžti turėtų nustatyti atitinkama institucija.“
- ⁴⁴ Teisingumo Teismas yra nurodęs, kad, nors teisinio reikalavimo atlikti poveikio vertinimus nėra ir tokių vertinimų turinys nėra įpareigojantis, ES teisės aktų leidėjai turi galėti aiškiai nurodyti pagrindinius duomenis, į kuriuos jie atsižvelgė priimdami sprendimus, ypač kai tais sprendimais užkraunama kokio nors našta. 2024 m. spalio 4 d. sprendimu byloje C-541/20–C-555/20 [Ieškiniai dėl panaikinimo – Pirmasis judumo dokumentų rinkinys \(„Judumo paketas“\)](#) Teismas patvirtino, kad tais atvejais, kai teisėkūros institucijos negali pateikti pagrindinių duomenų, pagrindžiančių per teisėkūros procesą nustatytus apsunkinančius reikalavimus, tie reikalavimai gali būti sėkmingai užginčyti ir panaikinti Teismo.